

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 mai 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion

Judecători – Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Gîrneț Zinaida* în numele inculpatului Bocev Andrei, împotriva deciziei Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 februarie 2023, în cauza penală în privința lui

Bocev Andrei xxxx, născut la xxxxxx.

Termenii de examinare:

prima instanță: 22.05.2020 – 25.01.2021;

instanța de apel: 18.11.2022 – 02.02.2023;

instanța de recurs: 02.05.2023 – 30.05.2023.

Asupra motivelor recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 25 ianuarie 2021, *Bocev Andrei xxxxx* a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de **6** luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că:

Bocev Andrei, la 23 noiembrie 2017, în perioada de timp ora 08.00-16.00, în timp ce locuia în chirie la domiciliul cet. Guțu Vladimir, amplasat în xxxxxx, având scopul sustragerii a bunurilor altei persoane, intenționat, din interes material prin acces liber, pe ascuns a sustras autocamionul acestuia de model ”xxxxx”, cu numere de înmatriculare xxxx, iar ulterior a vândut autocamionul cet. Bîrlea Alexandru contra sumei de 6300 lei, cauzându-i părții vătămate Guțu Vladimir o dauna materială considerabilă în mărime totală de 103 092 lei.

Astfel, acțiunile inculpatului Bocev Andrei au fost încadrate juridic în baza art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*”

3. Nefiind de acord cu sentința, inculpatul *Bocev Andrei*, a declarat apel prin care a solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea acestuia, casarea sentinței în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu adoptarea unei noi soluții prin care lui Bocev

Andrei, să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate - cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

3.1. În motivarea apelului a invocat dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale înfăptuită de către prima instanță, pe care o consideră prea aspră, instanța de judecată nu a apreciat dacă scopul pedepsei aplicate poate fi atins și fără executarea pedepsei cu închisoare.

A invocat că, prima instanță la individualizarea pedepsei nu a ținut cont de circumstanțele atenuante și anume recunoașterea vinovăției la etapa urmăririi penale, faptul că nu are antecedente penale, nu este caracterizat negativ la locul de trai. La caz nu există un prejudiciu existent pe marginea infracțiunii imputate acesta fiind reparat, iar partea vătămată Guțu Vladimir nu are careva pretenții față de inculpat.

Totodată, a invocat că sancțiunea prevăzută la art. 186 alin.(2), lit. d) Cod penal prevede și pedeapsa sub formă de amendă și muncă neremunerată în folosul comunității, care la fel putea fi aplicată cazului din speță.

4. Prin decizia Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 februarie 2023, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a constatat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar tuturor în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Bocev Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal.

Referitor la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a statuat că prima instanță, la stabilirea pedepsei a ținut cont și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei, consfințite în art.61 alin. (2) Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, potrivit prevederilor art.75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă în raport cu fapta infracțională săvârșită, care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare.

Astfel, instanța de apel a notat că infracțiunea săvârșită de inculpat, conform 16 alin. (3) Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, în privința inculpatului nu s-au stabilit circumstanțe atenuante, iar în calitate de circumstanțe agravante s-a reținut săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare.

Sancțiunea art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani.

Instanța de apel a reținut că, la individualizarea pedepsei, prima instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii, de personalitatea inculpatului, care potrivit revendicării anterior a fost condamnat de mai multe ori, inclusiv și pentru fapte similare, potrivit caracteristicii eliberate de Inspectoratul de Poliție Cahul, se caracterizează negativ, în privința inculpatului Bocev Andrei anterior a fost aplicat actul amnistiei, în instanța de apel inculpatul a confirmat că mai sunt și alte cauze penale intentate în privința sa pe infracțiuni similare, și corect a ajuns la concluzia că la caz, doar pedeapsa cu închisoarea va fi aptă să conducă la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, or o altă pedeapsă alternativă nu ar atinge scopul pedepsei penale consacrat la art. 61 din Codul penal.

Cu referire la solicitarea apelantului privind aplicarea unei pedepse alternative decât cea sub formă de închisoare, instanța de apel a menționat că urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, întrucât anterior inculpatul Bocev Andrei fiind condamnat la pedeapsă penală cu muncă neremunerată, beneficiind inclusiv și de actul amnistiei, nu a făcut careva concluzii de rigoare, și a continuat să comită infracțiuni, fapt ce a format ferma convingere a instanței că scopul pedepsei penale poate fi atins doar cu executarea reală a pedepsei cu închisoarea, pedeapsă oportună și rațională cazului din speță.

De asemenea, instanța de apel a apreciat că, modalitatea de executare aleasă de prima instanță este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă, precum și personalitatea inculpatului.

Instanța de apel a considerat că, anume pedeapsa sub formă de închisoare, cu executare reală este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunile comise de către inculpat, iar pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de acesta, cât și personalității inculpatului.

Pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de apel, avocatul *Gîrnet Zinaida* în numele inculpatului Bocev Andrei a declarat recurs ordinar, invocând ca temei de casare prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă non privativă de libertate sau aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

5.1. În motivarea recursului declarat, recurentul invocă că, instanțele de fond la individualizarea pedepsei nu au ținut cont de prevederile art. art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Consideră că în privința inculpatului urma a fi aplicată pedeapsa sub formă de muncă în folosul comunității, ținând cont de circumstanțele cauzei de caracterul prejudiciabil al faptei de personalitatea inculpatului, de faptul că a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, lipsa prejudiciului material, partea vătămată nu are careva pretenții față de inculpatul Bocev Andrei.

De asemenea, invocă că pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa mod încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte penale.

Astfel, consideră că în coraport cu fapta comisă și personalitatea inculpatului corijarea și reeducarea acestuia este posibilă fără pedeapsa închisorii, acordându-i inculpatului șansa de a demonstra că cele întâmplate constituie un incident în viața sa și de a-și corecta comportamentul în sensul respectării legii penale.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că recurentul deși invocă temeiul pentru declararea recursului prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, în conținutul recursului nu expune nici o argumentare în susținerea respectivului temei, criticând hotărârile instanțelor de fond doar sub aspectul asprimii pedepsei aplicate inculpatului Bocev Andrei.

Prin urmare, Colegiul penal apreciază că invocarea incidenței la caz a prevederilor art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, este declarativă și neîntemeiată.

Astfel, reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs apreciază ca fiind prea aspră pedeapsa aplicată de instanțele de fond, invocând dezacordul cu pedeapsa penală stabilită inculpatului Bocev Andrei, motive care se subscriu temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Așadar, instanța de recurs se va expune doar în privința temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului, întrucât celălalt temei de casare indicat în recurs nu a fost motivat de către titularul cererii de recurs, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al recurentului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

În susținerea acestei concluzii, examinând motivul invocat în recursul ordinar, Colegiul penal constată că prin aceasta se expune o opinie critică asupra modalității de individualizare a pedepsei, precum și cele ce țin de executarea acesteia.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal menționează, că alin. (1), art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.*

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală, un mijloc de corectare, și reeducare a condamnatului, și se aplică*

persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Respectiv, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins prin aplicarea unei pedepse mai blânde, sau a unei mai aspre prevăzute în normă. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de Lege, ceea ce la caz s-a realizat.

Reieșind din materialele cauzei se atestă că, sancțiunea prevăzută de art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal, prevede aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale *sau* cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, **sau** cu închisoare de până la 4 ani.

Conform art. 16 alin.(3) Cod penal infracțiunea comisă de Bocev Andrei face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave.

În conformitate cu prevederile art. 76 din Codul penal, circumstanțe atenuante, în acțiunile lui Bocev Andrei nu au fost stabilite, iar în calitate de circumstanță agravantă prevăzută la art. 77 Cod penal s-a reținut săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare.

În acest context, Colegiul penal, apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului precum că, atât instanța de apel cât și prima instanță i-a aplicat inculpatului cea mai aspră pedeapsă, or, instanțele de fond inferioare, ținând cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, și anume de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, corect i-au stabilit inculpatului categoria de pedeapsă – închisoarea, termenul de 6 luni, fiind aproape de limita minimă prevăzută de Lege.

Cu referire la alegațiile avocatului inculpatului privind necesitatea aplicării unei pedepse mai blânde și anume pedeapsa sub formă de muncă neremunerată, Colegiul penal constată că această solicitare este vădit neîntemeiată, or, aplicarea acestor prevederi are la originea sa personalitatea inculpatului, modalitatea și gravitatea infracțiunii săvârșite, comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Colegiul penal reiterează că, potrivit Revendicării nr. 246 (f. d. 57) inculpatul nu este la prima abatere de la Legea penală, or, anterior fiind condamnat de mai multe ori, inclusiv pentru infracțiuni similare. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 11.05.2007, Bocev Andrei a fost condamnat la 200 ore muncă neremunerată, în folosul comunității, care au fost executate. Mai mult ca atât în privința inculpatului Bocev Andrei anterior a fost aplicat actul amnistiei.

Circumstanțele respective denotă clar că, pedepsele stabilite anterior inculpatului, nu au atins scopul Legii penale, nu au convins inculpatul să renunțe la comiterea infracțiunilor, nefăcând concluzii necesare că faptele social periculoase sunt supuse răspunderii penale, inclusiv și privarea de libertate și din nou a comis o infracțiune.

De asemenea, instanțele ierarhic inferioare au luat în considerație faptul că, Bocev Andrei, potrivit caracteristicii eliberate de Inspectoratul de Poliție Cahul, Bocev Andrei se caracterizează negativ, nu este angajat în câmpul muncii(f. d. 61), nu se află

la evidența medicului psihiatru (f.d.59), se află la evidența medicului narcolog (f.d.60), comportamentul inculpatului înainte și după comiterea infracțiunii, de lipsa circumstanțelor atenuante și prezența circumstanțelor agravante.

Prin urmare, se constată, că atât prima instanță cât și instanța de apel au acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, corect au stabilit forma și mărimea pedepsei cu închisoare inculpatului, acestea încadrându-se în limitele sancțiunii penale prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, pedeapsa stabilită fiind motivată, echitabilă, legală, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de Lege.

Cu referire la criticile recurentului în partea modalității de executare a pedepsei stabilite de prima instanță și menținută de către instanța de apel, Colegiul penal reiterează că potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probațiune.*

Totodată, urmează de menționat, că suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Drept urmare, se atestă că instanțele de fond întemeiat au reținut, că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal în privința inculpatului este inoportună, în situația în care, deși inculpatul a recunoscut fapta și s-a căit de cele comise, însă ulterior, cunoscând despre faptul că în privința sa este intentată o cauză penală, s-a eschivat atât de la organul de urmărire penală cât și de la instanța de judecată, circumstanțe ce au instituit necesitatea de a fi întreprinse măsuri suplimentare de acțiune pentru a stabili locul aflării inculpatului Bocev Andrei.

Colegiul penal consideră că circumstanțele invocate de către apelant și anume: recunoașterea vinei, căința sinceră, lipsa prejudiciului material, partea vătămată nu are careva pretenții față de inculpatul Bocev Andrei, au fost luate în considerație de către instanța de apel la individualizarea pedepsei penale, stabilindu-i inculpatului pedeapsă aproape de limita minimă prevăzută de Lege și nu pot constitui un temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal.

Colegiul penal menționează că nu pot fi reținute argumentele apărării prin care se invocă anumite circumstanțe, care în opinia sa pot fi catalogate ca atenuante, și care ar servi temei pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei, deoarece instanța de apel a ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art.7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art.75 alin.(1) Cod penal, și întemeiat a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin izolarea inculpatului de societate.

În acest context, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele Legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul *Gîrneț Zinaida* în numele inculpatului Bocev Andrei, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Gîrneț Zinaida* în numele inculpatului Bocev Andrei, împotriva deciziei Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 februarie 2023, în cauza penală în privința lui **Bocev Andrei xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **22 iunie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu